

Пілецька Саміра Тимофіївна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки повітряного
транспорту, Національний авіаційний
університет

Коритько Тетяна Юріївна,
кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник, відділ
проблем економіки підприємств, Інститут
економіки промисловості НАН України

Piletska Samira,
Doctor of Economics, Professor,
National Aviation University
<https://orcid.org/0000-0002-3638-3002>

Korytko Tetyana,
PhD in Economics, Associate Professor, Senior
Researcher, Institute of Industrial Economics of
the National Academy of Sciences of Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-4251-1971>

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА
DEVELOPMENT OF THE STRATEGY FOR ENSURING
THE FINANCIAL SECURITY OF THE ENTERPRISE

Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Формування
стратегії забезпечення фінансової безпеки
підприємства. *Український журнал прикладної
економіки та техніки*.
2023. Том 8. № 2. С. 224 – 230.

Piletska S., Korytko T. Development of the
strategy for ensuring the financial security of
the enterprise. *Ukrainian Journal of Applied
Economics and Technology*.
2023. Volume 8. № 2, pp. 224 – 230.

Високі темпи змін чинників зовнішнього середовища, посилення конкуренції між учасниками ринку вимагають від підприємств використання нових підходів підвищення ефективності реалізації власних можливостей і ресурсів. За таких умов формування ефективної стратегії відіграє важливу роль в управлінні підприємством, оскільки забезпечує не тільки стабільний розвиток, а й дозволяє оцінити власні конкурентні переваги на ринку. Запропоновані етапи формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств. Зазначено, що процес формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства включає такі складові, як: діагностика і прогнозування фінансової безпеки підприємства; стратегічне та тактичне планування; вибір ефективних фінансових інструментів (у межах прийнятих інвестиційних рішень); управління фінансовими ризиками; податкове планування; організаційно-правове оформлення та подальший контроль фінансових потоків. Наукова новизна одержаних результатів полягає в наступному: удосконалено процес прийняття рішень щодо вибору стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства за рахунок аналізу інтенсивності впливу елементів системи на показники фінансової безпеки підприємства. Очікуваними результатами обраної стратегії має стати збільшення доходу підприємства, кількості робочих місць, надходжень до місцевих бюджетів, розвиток інфраструктури у регіоні.

Ключові слова: підприємство, фінансова безпека, стратегія, забезпечення, MAI, ієрархічна модель.

Significant changes in external factors and increased competition between market participants require enterprises to use new approaches to increase the efficiency of realizing their capabilities and resources. Under such conditions, forming an effective strategy plays a vital role in enterprise management, as it ensures stable development and allows one to assess one's competitive advantages in the market. Stages of forming the strategy for ensuring the financial security of enterprises are proposed. It is outlined that the process of creating the plan for ensuring the financial security of the enterprise includes the following: such components as diagnostics and forecasting of the financial protection of the enterprise; strategic and tactical planning; selection of adequate financial instruments (within investment decisions made); financial risk management; tax planning; organizational and legal registration and further control of financial flows. The system of choosing the strategy for ensuring the financial security of the enterprise was built based on the use of the analysis method of hierarchies. This made it possible to determine the strategic, and operational goals of the enterprise's development, to analyze in detail the available resources, the functional interaction of these resources, and the directions of the enterprise's development. This approach defines management goals and priorities along with tasks to ensure the necessary level of enterprise development. The process of involving independent experts for the selection of assessment for ensuring the financial security of the enterprise will allow to track the trends in the implementation of specific initiatives clearly and to direct efforts towards their achievement. The scientific novelty of the obtained results is as follows: the decision-making process regarding the selection of the strategy for ensuring the financial security of the enterprise has been improved due to the analysis of the intensity of the influence of system elements on the indicators of the financial protection of the enterprise. The expected results of the chosen strategy should be an increase in the company's income, the number of jobs, revenues to local budgets, and the development of infrastructure in the region.

Keywords: enterprise, financial security, strategy, provision, MAI, hierarchical model.

Вступ

Сучасні умови фінансово-господарської діяльності підприємств відрізняються загостренням конкурентної боротьби, а також зростанням невизначеностей та високою динамікою

трансформації зовнішнього середовища. Тому керівники підприємств не можуть просто реагувати на зміни, що відбуваються. На сьогодні найбільшого поширення набуває необхідність свідомого управління змінами на основі науково обґрунтованої процедури їх попередження, регулювання, пристосування до цілей підприємства, до зовнішніх умов. Тому однією з головних умов ефективного ведення бізнесу в даний час є стратегічне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства, яка багато в чому залежить від забезпечення його фінансової безпеки.

Проблема забезпечення фінансової безпеки підприємств проникає в усі складові загальної системи управління бізнесом. Тобто, виникає необхідність вибору обґрунтованих методів оцінки рівня фінансової безпеки підприємств, що дозволить виявити внутрішні можливості та знайти додаткові резерви нарощування потенціалу з метою підвищення ефективності його функціонування.

Фінансова безпека одна з основних чинників, що визначають успішність роботи підприємства в сучасних умовах ринку. Чим вона вища, тим більш конкурентоспроможним та інвестиційно-привабливим є підприємство. В умовах ринкового середовища, що швидко змінюється, перед підприємствами виникають проблеми ефективного використання наявних ресурсів, пошуку резервів підвищення продуктивності функціонування, оптимізації структури капіталу. Для вирішення цих проблем служби фінансового менеджменту підприємства повинні розробляти заходи щодо забезпечення фінансової безпеки, що обумовлює актуальність теми дослідження. Отже, існує об'єктивна потреба у розробці стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств.

Питання фінансової безпеки розглядалися значною кількістю вітчизняних та західних науковців. Краснокутська Н.С., Коптева Г.М. в роботі [6] досліджували сутність фінансової безпеки підприємства, проаналізували сучасні підходи та особливості його трактування. Марусяк Н.Л., Бак Н.А. дослідили підходи до трактування фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства, самостійного об'єкту управління, детермінованого рівня фінансового стану, діяльності з управління ризиками, рівня збалансованості фінансових показників тощо [7]. Питання, пов'язані із фінансовою безпекою підприємства, досліджуються в працях Мельник С.І. [8], Вудвуд В.В., Батієвської О.В. [4], Blakuya G., Ganushchak T. [13], Єпіфанова І., Джеджула В., Розводюк О., Шевчук Д. [5] та інших.

Незважаючи на високий рівень дослідження загальних проблем розвитку систем управління фінансовою безпекою, недостатньо дослідженим залишається питання, пов'язане з розробкою стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Мета дослідження

Згідно з поставленою раніше загальною проблемою метою написання статті є розкриття наукових положень щодо процесів забезпечення фінансової безпеки на основі формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження

Для виживання підприємств у сучасних умовах виникає потреба у формуванні стратегії підприємства, яка забезпечує стійкість у найбільш динамічних умовах бізнес-середовища. Процес формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства включає такі етапи (рис. 1).

Процес формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства включає такі складові, як: діагностика і прогнозування фінансової безпеки підприємства; стратегічне та тактичне планування; вибір ефективних фінансових інструментів (у межах прийнятих інвестиційних рішень); управління фінансовими ризиками; податкове планування; організаційно-правове оформлення та подальший контроль фінансових потоків.

Зазначені елементи стратегії забезпечення фінансової безпеки визначають конкурентоспроможність будь-якого підприємства, метою діяльності якого є отримання позитивного економічного ефекту. Досягнення саме цієї мети має забезпечити в перспективі система менеджменту в цілому.

Формування стратегії забезпечення фінансової безпеки передбачає врахування великої кількості різноманітних факторів. Пропонується виділити такі види стратегій забезпечення фінансової безпеки підприємства (табл. 1).

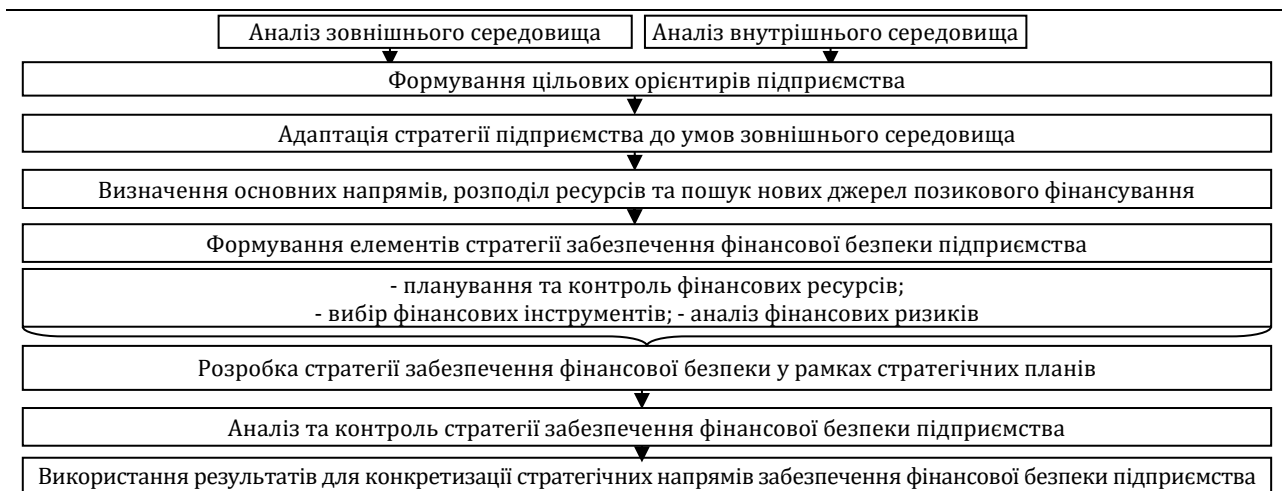

Рис. 1. Етапи формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств

Таблиця 1. Види стратегій забезпечення фінансової безпеки підприємства

Вид стратегії	Зміст стратегії	Характеристика стратегії
Наступальна стратегія	Високий рівень фінансової безпеки	Забезпечує лідируючі позиції на ринку. Просування власного продукту на новий ринок, диверсифікація діяльності та продукції, співпраця з партнерами, розширення сфер бізнесу, потребує великих витрат на нововведення
Стабілізуюча стратегія	Задовільний рівень фінансової безпеки	Тримаються близько до лідера, запозичуючи його нововведення, що скорочує витрати на інноваційні процеси. Економія всіх видів витрат, економічне зростання за рахунок зниження витрат. Стабільна фінансова діяльність
Стратегія виживання	Критичний рівень фінансової безпеки	Боротися за виживання, використовуючи звичні консервативні технології при мінімумі витрат на нововведення Незадовільна системи управління, маркетингова та фінансова діяльність

При виборі стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства виникає безліч проблемних ситуацій, які вимагають ухвалення та вибору раціональних рішень. Запропоновано проводити вибір стратегії забезпечення фінансової безпеки з урахуванням методу аналізу ієрархій (МАІ) [14]. МАІ дає можливість ухвалити правильне управлінське рішення, здійснити вибір найбільш пріоритетного заходу з метою реалізації стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства. Цей метод використовується для вирішення багатокритеріальних завдань за умов визначеності. Згідно з цим методом вибір пріоритетних рішень здійснюється за допомогою парних порівнянь.

Метод аналізу ієрархії заснований на принципі ідентичності та декомпозиції, що містить процедури синтезу множинних тверджень, отримання пріоритетності критеріїв та знаходження альтернативних рішень [14].

Процес вибору стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства МАІ можна подати у вигляді наступного алгоритму.

Етап 1. Побудова ієрархічної моделі. Аналіз проблеми вибору оптимальної стратегії за методом МАІ починається з побудови ієрархічної структури, що містить цілі, критерії та альтернативи (рис. 2).

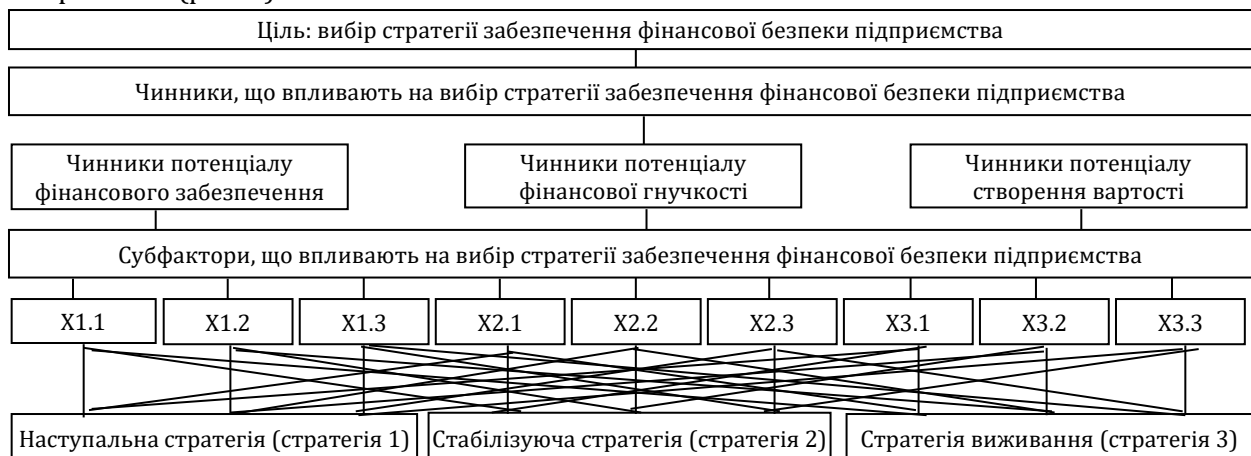

Рис. 2. Ієрархічна модель вибору стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства

Вершиною доміантної ієрархічної моделі є мета – «Вибір стратегії» (перший рівень).

Другий рівень отриманої ієрархії формують три критерії: «Потенціал фінансового забезпечення» «Потенціал фінансової гнучкості», «Потенціал створення вартості», які уточнюють мету. На третьому рівні представлені підкритерії (X): чисті активи (X1.1); інвестиційний капітал (X1.2); власні оборотні кошти (X1.3); коефіцієнт: маневреності власного капіталу (X2.1); поточної ліквідності (X2.2); автономії (X2.3); рентабельність: реалізації продукції (X3.1); активів (X3.2); власного капіталу (X3.3); економічна додана вартість (X3.4).

На останньому рівні представлено три можливі стратегії: «Наступальна стратегія», «Стабілізуюча стратегія», «Стратегія виживання», які оцінюють за критеріями третього рівня ієрархічної моделі вибору стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства (рис. 2).

Етап 2. Визначення вектора пріоритетів та оцінка узгодженості результатів. Визначають пріоритети, що становлять відносну важливість або перевагу елементів на кожному рівні ієрархічної моделі. Чим більша величина пріоритету, тим більш значущим є відповідний елемент.

Необхідно встановити пріоритети критеріїв для кожної альтернативи, яка оцінюється, визначивши найбільш важливу з них, і будуємо матрицю попарних порівнянь за певними критеріями. Оцінки відносної важливості порівнюваних елементів мають бути узгоджені, тому необхідно визначати індекс (IY) та відношення узгодженості (BY):

$$IY = \frac{\lambda_{max} - n}{n-1}; BY = \frac{IY}{CB} \quad (1)$$

де λ_{max} – максимальне власне значення обернено симетричної матриці попарних порівнянь;

n – кількість критеріїв.

У таблицях 2–5 наведено матриці парних порівнянь, а також проведено перевірку їхньої узгодженості.

Таблиця 2. Матриця попарного порівняння елементів рівня 2

Елементи порівняння рівня 2	Потенціал фінансового забезпечення	Потенціал фінансової гнучкості	Потенціал створення вартості	Пм	$\sqrt[3]{Пм}$	W
Потенціал фінансового забезпечення	1	5	7	35	3,27	0,73
Потенціал фінансової гнучкості	0,2	1	3	0,6	0,84	0,19
Потенціал створення вартості	0,14	0,33	1	0,05	0,36	0,08
	1,34	6,33	11		4,48	1
$\lambda_{max} = 3,065; IY = 0,032; BY = 0,056$						

Таблиця 5. Матриця попарного порівняння для показників потенціалу створення вартості

Елементи порівняння рівня 3	X3.1	X3.2	X3.3	X3.4	Пм	$\sqrt[3]{Пм}$	W
X3.1	1	0,2	0,33	2	0,132	0,6	0,13
X3.2	5	1	0,5	3	7,5	1,65	0,37
X3.3	3	1	1	1	3	1,32	0,30
X3.4	1	0,6	1	1	0,6	0,88	0,2
	10	2,8	7,33	7		4,45	1
$\lambda_{max} = 7,735; IY = 1,245; BY = 1,383$							

Таблиця 3. Матриця попарного порівняння для показників потенціалу фінансового забезпечення

Елементи порівняння рівня 3	X1.1	X1.2	X1.3	Пм	$\sqrt[3]{Пм}$	W
X1.1	1	5	0,33	1,67	1,19	0,30
X1.2	0,20	1	0,2	0,04	0,34	0,09
X1.3	3	5	1	15	2,47	0,62
	4,2	11	1,53		3,99	1
$\lambda_{max} = 3,136; IY = 0,068; BY = 0,117$						

Таблиця 4. Матриця попарного порівняння для показників потенціалу фінансової гнучкості

Елементи порівняння рівня 3	X2.1	X2.2	X2.3	Пм	$\sqrt[3]{Пм}$	W
X2.1	1	5	7	35	3,27	0,73
X2.2	0,2	1	3	0,6	0,84	0,19
X2.3	0,14	0,33	1	0,05	0,36	0,08
	0,34	6,22	11		4,48	1
$\lambda_{max} = 3,065; IY = 0,032; BY = 0,056$						

Із застосуванням принципу синтезу визначаємо глобальні пріоритети (Z_i) елементів рівня 3 ієрархічної моделі:

$$Z_t = V_{it} \times v_t \quad (2)$$

де V_{it} – локальний пріоритет (ваговий коефіцієнт) i -го елемента рівня 3 ієрархічної моделі по відношенню до j -го підкритерію рівня 2. Визначено локальні пріоритети рівня 4 щодо кожного підкритерію рівня 3 ієрархічної моделі. Нижче наведено результати розрахунків для кожного підкритерію (табл. 6-8).

Таблиця 6. Локальні пріоритети елементів рівня 4 щодо підкритерію X1.1, X1.2, X1.3 рівня 3 «Потенціал фінансового забезпечення»

Елементи порівняння рівня 4	Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3	Пм	$\sqrt[3]{\text{Пм}}$	W
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X1.1 рівня 3						
Стратегія 1	1	0,5	5	2,5	1,581	0,706
Стратегія 2	0,25	0,5	0,2	0,025	0,158	0,071
Стратегія 3	0,25	0,2	5	0,25	0,500	0,223
	1,5	1,2	10,2		2,239	1,000
$\lambda_{\max} = 3,4214$; IY = 0,2107; BY = 0,3633						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X1.2 рівня 3						
Стратегія 1	0,2	3	0,33	0,198	0,445	0,121
Стратегія 2	3	1	0,33	0,99	0,995	0,271
Стратегія 3	1	5	1	5	2,236	0,608
	4,2	9	1,66		3,676	1,000
$\lambda_{\max} = 3,9542$; IY = 0,4771; BY = 0,8225						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X1.3 рівня 3						
Стратегія 1	0,33	0,2	0,25	0,02	0,128	0,062
Стратегія 2	2	0,33	1	0,66	0,812	0,395
Стратегія 3	0,25	5	1	1,25	1,118	0,543
	2,58	5,53	2,25		2,059	1,000
$\lambda_{\max} = 3,5648$; IY = 0,2824; BY = 0,4869						

Таблиця 7. Локальні пріоритети елементів рівня 4 щодо підкритерію X2.1, X2.2, X2.3 рівня 3 «Потенціал фінансової гнучкості»

Елементи порівняння рівня 4	Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3	Пм	$\sqrt[3]{\text{Пм}}$	W
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X2.1 рівня 3						
Стратегія 1	0,33	1	0,33	0,11	0,330	0,162
Стратегія 2	0,25	2	1	0,5	0,707	0,347
Стратегія 3	1	5	0,2	1	1,000	0,491
	1,58	8	1,53		2,037	1,000
$\lambda_{\max} = 3,7839$; IY = 0,3919; BY = 0,6758						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X2.2 рівня 3						
Стратегія 1	0,2	1	1	0,2	0,447	0,209
Стратегія 2	1	5	0,25	1,25	1,118	0,523
Стратегія 3	1	0,33	1	0,33	0,574	0,268
	2,2	6,33	2,25		31,3335	2,140
$\lambda_{\max} = 4,3714$; IY = 0,6857; BY = 1,1826						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X2.3 рівня 3						
Стратегія 1	0,5	1	1	0,50	0,707	0,236
Стратегія 2	1	2	0,5	1,00	1,000	0,334
Стратегія 3	1	0,33	5	1,65	1,285	0,429
	2,5	3,33	6,5		2,992	1,000
$\lambda_{\max} = 4,4949$; IY = 0,7475; BY = 1,2887						

Таблиця 8. Локальні пріоритети елементів рівня 4 щодо підкритерію X3.1, X3.2, X3.3, X3.4 рівня 3 «Потенціал створення вартості»

Елементи порівняння рівня 4	Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3	Пм	$\sqrt[3]{\text{Пм}}$	W
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X3.1 рівня 3						
Стратегія 1	0,33	2	1	0,66	0,812	0,289
Стратегія 2	1	0,5	2	1	1,000	0,356
Стратегія 3	1	5	0,2	1	1,000	0,356
	2,33	7,5	3,2		2,812	1,000
$\lambda_{\max} = 4,4776$; IY = 0,7388; BY = 1,2738						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X3.2 рівня 3						
Стратегія 1	3	0,33	3	2,97	1,723	0,551
Стратегія 2	1	0,2	5	1	1,000	0,320
Стратегія 3	2	0,25	0,33	0,165	0,406	0,130
	6	0,78	8,33	38,9844	3,130	1,000
$\lambda_{\max} = 4,6345$; IY = 0,8172; BY = 1,4090						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X3.3 рівня 3						
Стратегія 1	2	0,5	0,5	0,50	0,707	0,219
Стратегія 2	0,25	2	1	0,50	0,707	0,219
Стратегія 3	0,33	5	2	3,30	1,817	0,562
	2,58	7,5	3,5		3,231	1,000
$\lambda_{\max} = 4,1741$; IY = 0,5870; BY = 1,0122						
Локальні пріоритети k_{ij} елементів рівня 4 щодо підкритерію X3.4 рівня 3						
Стратегія 1	5	0,33	0,25	0,41	0,642	0,215
Стратегія 2	1	3	1	3,00	1,732	0,579
Стратегія 3	1	0,33	2	0,66	0,812	0,272
	7	3,66	3,25		3,187	1,065
$\lambda_{\max} = 4,5034$; IY = 0,7522; BY = 1,2969						

Використання принципу синтезу визначення глобальних пріоритетів елементів рівня 4 виробляється як сума додатків локальних пріоритетів кожного елемента рівня 4 (k_{ij}) на глобальні пріоритети елементів рівня 3:

$$K_i = \sum_{i=1}^n k_{ij} \times Z_i; \quad (3)$$

Відповідно до загального вектора критеріїв рівня 4 можна зробити висновок, що здатність до адаптації (ціль рівня 1) більшою мірою відповідає стратегії 3 «Стратегія виживання» ($K_3=0,4298$).

Етап 3. Оцінка альтернативних проектів. На цьому етапі визначаються вектори пріоритетів альтернатив за критеріями, а також вектор глобальних пріоритетів, на основі якого приймалися рішення щодо вибору стратегії управління фінансовим потенціалом туристичного підприємства. Найкращою вважається альтернатива з максимальним значенням пріоритету.

Вектори пріоритетів альтернатив за іншими критеріями («Потенціал фінансового забезпечення», «Потенціал фінансової гнучкості», «Потенціал створення вартості») та оцінка узгодженості визначається за аналогічною методикою. Отримані дані представлені у таблиці 9.

Таблиця 9. Визначення вектора глобальних пріоритетів

Стратегія	Вектори пріоритетів щодо критерію									
	Потенціал фінансового забезпечення			Потенціал фінансової гнучкості			Потенціал створення вартості			
	X1.1	X1.2	X1.3	X2.1	X2.2	X2.3	X3.1	X3.2	X3.3	X3.4
1	0,706	0,121	0,062	0,162	0,209	0,236	0,289	0,551	0,219	0,215
2	0,071	0,271	0,395	0,347	0,523	0,334	0,356	0,320	0,219	0,579
3	0,223	0,608	0,543	0,491	0,268	0,429	0,356	0,130	0,562	0,272

Аналіз значень отриманого вектора показує, що пріоритетною для підприємств є стратегія 3 – стратегія виживання.

Висновки та перспективи подальших розвідок

На основі використання методу аналізу ієрархій була побудована система вибору стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства. Це дозволило визначити стратегічно оперативні цілі розвитку підприємства, детально проаналізувати наявні ресурси та функціональну взаємодію цих ресурсів, а також напрями розвитку підприємства. Цей підхід визначає цілі та пріоритети управління разом із завданнями, метою яких є забезпечення необхідного рівня розвитку підприємств. Підхід залучення незалежних експертів для вибору оцінки забезпечення фінансової безпеки підприємства дозволить чітко відстежити тенденції впровадження конкретних ініціатив та дозволить спрямувати зусилля на їх досягнення.

Список літератури

1. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. с.80-90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>.
2. Ареф'єва О.В. Мягких І.М., Ареф'єв С.О. Теоретичне підґрунтя формування адаптивного управління змінами потенціалу підприємства. *Електронне наукове фахове видання: Адаптивне управління: теорія і практика. Серія: Економіка*. 2018. №5 (10).
3. Варналій З., Мехед А. Система фінансової безпеки підприємства: забезпечення функціонування та методи оцінки її ефективності. *InterConf*, 2020. №31. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/4862>.
4. Вудвуд В.В., Батієвська О.В. Фінансова безпека підприємства: сутність, цілі, принципи та шляхи забезпечення. *Підприємництво і торгівля*. 2019. № 25. с.89-93. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2019-25-12>.
5. Єпіфанова І., Дездежула В., Розводюк О., Шевчук Д. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою вітчизняних підприємств. *Innovation and Sustainability*, № 1. 2023. с.8-14. URL: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.8.14>.
6. Краснокутська Н.С., Коптева Г.М. Дефініція поняття «фінансова безпека підприємства»: основні підходи та особливості. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 7. с.14-19.
7. Марусяк Н.Л., Бак Н.А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. с.109-113. DOI:10.32702/2306-6806.2022.2.109.
8. Мельник С.І. Адаптивне управління фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. №5. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.5.2.
9. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Ткаченко Є.В. Модель інтегральної оцінки економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 3 (65). с.56-65. URL: [http://www.evd-journal.org/download/2021/3\(65\)/04-Piletska.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2021/3(65)/04-Piletska.pdf).
10. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Кравчук Н.М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства. *Науковий журнал. Вісник економічної науки України*. №1 (42). 2022. с.64-68. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).64-69](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69).
11. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Лукаржевська-Мялик В.М. Економічний потенціал розвитку підприємства в системі управління його безпекою. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-3>.
12. Судакова О.І., Гречко Д.В., Шкурупій А.В. Стратегія забезпечення належної економічної безпеки підприємства. URL: http://www.rusnauka.com/4_SVMN_2007/Economics/18818.doc.htm.
13. Blakya G., Ganushchak T. Enterprise financial security as a component of the economic security of the state. *Investment Management and Financial Innovations*. 2018. Vol. 15. Issue 2. pp.248-256.
14. Saaty T.L. *Fundamentals of Decision Making with the Analytic Hierarchy Process*, paperback, RWS Publications, 4922 Ellsworth Avenue, Pittsburgh, PA 15213-2807, original edition 1994, revised 2000.

References

1. Aref'ieva, O.V., Pilets'ka, S.T., Kravchuk, N.M. (2020). «Adaptive management of the financial stability of the enterprise while ensuring its economic security». *Problemy systemnoho pidkhdodu v ekonomitsi*. Issue. 1(75). part 1. pp.80-90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>.
2. Aref'ieva, O.V. Miahkykh, I.M., Aref'iev, S.O. (2018). «The theoretical foundation of the formation of adaptive management of changes in the company's potential». *Elektronne naukove fakhove vydannia: Adaptivne upravlinnia: teoriia i praktyka. Serii Ekonomika*. №5 (10).

3. Varnalij, Z., Mekhed, A. (2020). «The system of financial security of the enterprise: ensuring its functioning and methods of assessing its effectiveness». *InterConf*, No31. Available at: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/4862>.
4. Vudvud, V.V., Batiievs'ka, O.V. (2019). «Financial security of the enterprise: essence, goals, principles and ways of ensuring». *Pidpriemnytstvo i torhivlia*. No 25. pp.89-93. doi.org/10.36477/2522-1256-2019-25-12.
5. Yepifanova, I., Dzhedzhula, V., Rozvodiuk, O., Shevchuk, D. (2023). «Theoretical aspects of managing the financial security of domestic enterprises». *Innovation and Sustainability*, № 1. pp.8-14. Available at: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.8.14>.
6. Krasnokuts'ka, N.S., Koptieva, H.M. (2019). «Definition of the concept of "financial security of the enterprise": main approaches and features». *Biznes-Inform*. No 7. pp.14-19.
7. Marusiak, N.L., Bak, N.A. (2022). «Financial security of the enterprise and threats of its loss in the modern economic environment». *Ekonomika ta derzhava*. No 2. pp.109-113. DOI:10.32702/2306-6806.2022.2.109.
8. Mel'nyk, S.I. (2022). «Adaptive management of the financial security of the enterprise». *Efektivna ekonomika*. №5. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.5.2.
9. Pilets'ka, S.T., Koryt'ko, T.Yu., Tkachenko, Ye.V. (2021). «Model of integrated assessment of economic security of the enterprise». *Ekonomichnyj visnyk Donbasu*. No 3 (65). pp.56-65. Available at: [http://www.evd-journal.org/download/2021/3\(65\)/04-Piletska.pd](http://www.evd-journal.org/download/2021/3(65)/04-Piletska.pd).
10. Pilets'ka, S.T., Koryt'ko, T.Yu., Kravchuk, N.M. (2022). «The mechanism for ensuring the economic security of the enterprise». *Naukovyj zhurnal. Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*. №1 (42). pp.64-68. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).64-69](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69).
11. Pilets'ka, S.T., Koryt'ko, T.Yu., Lukarzhevs'ka-Mialyk, V.M. (2022). «The economic potential of the enterprise's development in its security management system». *Ekonomika ta suspil'stvo*. Issue № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-3>.
12. Sudakova, O.I., Hrechko, D.V., Shkurupij, A.V. Stratehiia zabezpechennia nalezhnoi ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. [Strategy for ensuring proper economic security of the enterprise]. Available at: http://www.rusnauka.com/4_SVMN_2007/Economics/18818.doc.htm.
13. Blakyyta, G., Ganushchak, T. (2018). «Enterprise financial security as a component of the economic security of the state». *Investment Management and Financial Innovations*. Vol. 15. Issue 2. pp.248-256.
14. Saaty, T.L. (2000). Fundamentals of Decision Making with the Analytic Hierarchy Process, paperback. RWS Publications, 4922 Ellsworth Avenue, Pittsburgh, PA 15213-2807, original edition 1994.

Стаття надійшла до редакції 06.03.2023 р.